

BUDAPEST, III. KERÜLET, FOLYAMŐR UTCA (BOGDÁNI ÚT ÉS AKÁC KÖZ KÖZÖTT) (HRSZ. 18436)

Gázelosztó-vezeték szakasz kivitelezése

Lelőhely-azonosító: 45907, 72911

KULCSSZAVAK: őskor, réteganyag

BUDAPEST, DISTRICT III, FOLYAMŐR STREET (BETWEEN BOGDÁNI ROAD AND AKÁC ALLEY) (PLOT NO. 18436)

Construction of a gas distribution pipeline section

Site IDs: 45907, 72911

KEYWORDS: Prehistory, layer finds

A Budapesti Történeti Múzeum 2021. február 26. és március 2. között régészeti megfigyelést végzett Budapest III. kerületében, a Folyamőr utca mentén a gázelosztó-vezeték szakasz kivitelezéséhez kapcsolódó gépi földmunkák során.

A megfigyelt munkálatok a Folyamőr utca keleti szélén zajlottak a Bogdáni út és az Akác köz közötti szakaszon. (1. kép) 160 méter hosszan, egy méter széles közműárokban, mintegy 160 m² területen. A földmunkák a Folyamőr utca és az Akác köz kereszteződésétől észak felé az egykori Szeszgyár (BUSZESZ) nyugati kerítése mellett a Folyamőr utcai úttest keleti szélét érintették 180 cm mélységben (109,48–104,15 mBf).

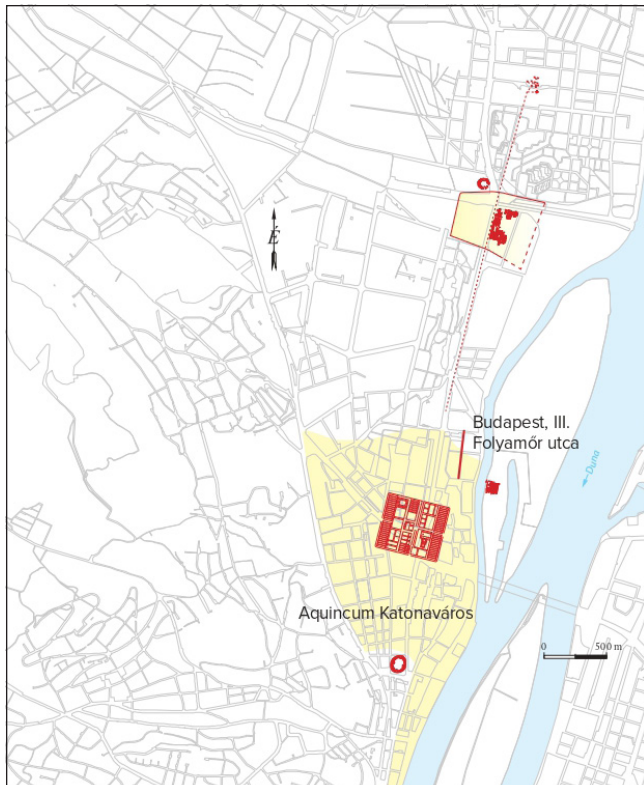
A földmunkával érintett terület régészeti szempontból jól ismert, ugyanis több régészeti megfigyelés és feltárás történt a környezetében. Az egykori Szeszgyár helyén létesülő beruházáshoz kapcsolódó ásatások alapján a megfigyelt területen őskori telep és temető, római kori temető, valamint Árpád-kori telep jelenségei és leletanyaga volt várható (Budai Balogh – Biller 2020, Hajdu et al. 2025). Emellett a már ismert Folyamőr utcai villa és a római kori villaövezet közelségéből adódóan római kori épületmaradványok előkerülésére is lehetett számítani (Kaba 1976, Kaba 1984).

Between February 26 and March 2, 2021, the Budapest History Museum carried out archaeological monitoring in Budapest, District III, along Folyamőr Street, in connection with mechanical earthworks for the construction of a gas distribution pipeline section.

The monitored works took place along the eastern edge of Folyamőr Street, between Bogdáni Road and Akác Alley (Fig. 1), over a length of 160 m. The utility trench was 1 m wide, covering an area of approximately 160 m². The earthworks extended northwards from the intersection of Folyamőr Street and Akác Alley, along the western fence line of the former Óbuda Distillery (BUSZESZ) and the eastern edge of the roadway, reaching a depth of 180 cm (109.48–104.15 a.B.S.I.).

The investigated area is archaeologically well known, as several monitoring campaigns and excavations have been carried out in its vicinity. Based on excavations related to the redevelopment of the former Distillery site, the presence of a prehistoric settlement and cemetery, a Roman-age cemetery, and an Árpádian-age settlement could be expected in the monitored area (Budai Balogh – Biller 2020; Hajdu et al. 2025). In addition, due to the proximity of the known Folyamőr

* above Baltic Sea level

1. kép: A kivitelezett munkák helyszíne Aquincum-katonaváros topográfiájában (Készítette: Kolozsvári Krisztián)

Fig. 1. Location of the site within the topography of the Aquincum military town (Prepared by Krisztián Kolozsvári)

2. kép: A közműárok falában jelentkező rétegsor (Fotó: Hajdu Barbara)

Fig. 2. Stratigraphic sequence observed in the wall of the utility trench (Photo by Barbara Hajdu)

A földmunkák a megfigyelt szakaszon főként a korábban elhelyezett gázvezeték nyomvonalát érintették, így a munkálatok elsősorban a közművek által erősen bolygatott recens feltöltésben haladtak. A 20-30 cm vastag útburkolat alatt 10-20 cm vastag homokos, kavicsos réteg volt megfigyelhető. Ezután egy modern, hulladékkal és építési törmelékkel kevert, 40-50 cm vastag salakos réteg következett, ami alatt egy barna földes rétegben megtaláltuk a korábbi gázvezetékét. A vezeték alatt mindössze 10-20 cm vastagságban volt megfigyelhető a barna színű agyagos, helyenként paticspettyes, szórványosan apró őskori kerámiatöredékeket tartalmazó réteg. (2. kép) Régészeti korú jelenség körvonala nem rajzolódott ki, így az előkerült leletanyag csupán rétegtanilagként interpretálható.

A régészeti megfigyelés során régészeti korú jelenség nem, viszont régészeti korú (őskori) szórvány leletanyag előkerült, így a megfigyelés pozitív eredménnyel zárult.

RÉSZTVEVŐK: Hajdu Barbara régész

Hajdu Barbara

Street villa and the Roman villa district, Roman building remains were also anticipated (Kaba 1976; Kaba 1984).

The earthworks mainly followed the line of a previously installed gas pipeline, and thus were conducted largely within heavily disturbed modern backfill deposits. Beneath the 20–30 cm thick road surface, a 10–20 cm thick sandy-gravel layer was observed, followed by a 40–50 cm thick slag layer mixed with modern waste and construction debris. Below this, the previously installed gas pipeline was encountered within a brown soil layer. Underneath the pipeline, only a 10–20 cm thick brown clay layer was preserved, spotted with daub fragments and small prehistoric ceramic sherds. (Fig. 2) No clear outlines of archaeological features were identified, and the finds can therefore only be interpreted as residual finds within the layer.

Archaeological features were not observed during the monitoring; however, prehistoric stray finds were recovered. The monitoring is therefore considered to have yielded a positive result.

CONTRIBUTORS: Barbara Hajdu (archaeologist)

Barbara Hajdu

Irodalom:

- Budai Balogh – Biller 2020 • Budai Balogh, Tibor – Biller, Anna Zsófia: Szeszgyári capriccio: Topográfiai kutatások az aquincumi canabae északkeleti határában (Capriccio in a distillery. Topographic research on the northeast border of the Aquincum canabae). *Aquincumi Füzetek* 24 (2020) 139–195.
- Hajdu et al. 2025 • Hajdu, Barbara – Havas, Zoltán – Szilas, Gábor: Megelőző feltárások az egykori Óbudai Szeszgyár (BUSZESZ) területén – I. ütem, 2018–19. (Budapest III. ker., Sorompó utca – Folyamőr utca – Bogdáni út, Hrsz.: 18391/1). *Aquincumi Füzetek* 26 (2025) 11–30.
- Kaba 1976 • Kaba, Melinda: A Budapesti Történeti Múzeum ásatásai és leletmentései 1971–1975 között. *Budapest Régiségei* 24/1 (1976) 393–444.
- Kaba 1984 • Kaba, Melinda: A Budapesti Történeti Múzeum ásatásai és leletmentései 1976–1982 között. *Budapest Régiségei* 25 (1984) 455–502.

References:

- Budai Balogh – Biller 2020 • Budai Balogh, Tibor – Biller, Anna Zsófia: Szeszgyári capriccio: Topográfiai kutatások az aquincumi canabae északkeleti határában (Capriccio in a distillery. Topographic research on the northeast border of the Aquincum canabae). *Aquincumi Füzetek* 24 (2020) 139–195.
- Hajdu et al. 2025 • Hajdu, Barbara – Havas, Zoltán – Szilas, Gábor: Megelőző feltárások az egykori Óbudai Szeszgyár (BUSZESZ) területén – I. ütem, 2018–19. (Budapest III. ker., Sorompó utca – Folyamőr utca – Bogdáni út, Hrsz.: 18391/1). (Preventive Excavations at the Former Óbuda Distillery (BUSZESZ Site, Phase I, 2018–19)). *Aquincumi Füzetek* 26 (2025) 11–30.
- Kaba 1976 • Kaba, Melinda: A Budapesti Történeti Múzeum ásatásai és leletmentései 1971–1975 között. [Excavations and rescue excavations of the Budapest History Museum between 1971–1975]. *Budapest Régiségei* 24/1 (1976) 393–444.
- Kaba 1984 • Kaba, Melinda: A Budapesti Történeti Múzeum ásatásai és leletmentései 1976–1982 között. [Excavations and rescue excavations of the Budapest History Museum between 1976–1982]. *Budapest Régiségei* 25 (1984) 455–502.